

8 Kaldt til afhøring
Sådan får du hjælp

12 Tallene taler
Lønanalyse viser lav løn

24 Grej i år
Oprustning i praksis

fagligt forsvar

Når soldaterne kommer til byen

Hvad det betyder for by, kommune
og lokalsamfund

16

I Indhold

4 Siden sidst

6 Hvem hjælper dig?

Når du har mest brug for hjælp

8 Når du bliver sigtet

HKKF giver retshjælp, når tjenesten ender i en sag

12 Lønanalysen

Det har HKKF sagt i mange år

16 Liv i byen

Så meget betyder soldaterne for lokalsamfundet ved garnisonerne

24 Grej

Alt det nye udstyr, der er på vej

16

6

26

28 Nye regler

Husk at få anmeldt din arbejdsskade

30 Q&A

Har du styr på SKYPER?

31 Det faglige hjørne

Derfor har du to overenskomster

32 Slagmarken

28

fagligt forsvar

Udgiver: Hærens Konstabel- og Korporalforening

Forbundet: 33 93 65 22

A-kasse og bogholderi: 86 82 61 88

Ansvarshavende redaktør: Tom Block, forbundsformand

Journalistisk redaktør: Anders Stoffer

Forsidefoto: Ernst van Norde

Design og produktion: Stibo Complete

Redaktionen er afsluttet: 20. februar 2026

Næste nummer: 16. juni 2026

Kontakt redaktionen: as@hkkf.dk

Meld flytning: HKKF, Borgergade 101A, 8600 Silkeborg, tlf. 86 82 61 88

Bortset fra lederen og evt. faglige sider er de enkelte artikler og kommentarer i bladet ikke nødvendigvis udtryk for HKKF's officielle holdninger.

Stilhed før stormen

Vi er trådt ind i et nyt år, hvor den sikkerhedspolitiske situation stadig er uforudsigelig, og hvor alliancer bliver testet.

Det bliver et år, hvor I endnu engang skal løbe stærkt, og hvor vi vil se resultatet af flere af de politiske beslutninger: Nyt materiel, ligestilling i værnepligten, aftalen om omvendt bevisbyrde træder i kraft, genopretning af bygninger og indkvartering. Mange nye ting kommer til Forsvaret i år, men på mange måder går vi ind i 2026, som vi gik ind i 2025: Med viden om at året bliver uforudsigeligt – men en ting er vi sikre på, at vi får svar på i år: Lønspørgsmålet.

Hvor meget stiger jeg i løn? Selvom overenskomsten for offentligt ansatte er aftalt, så mangler vi stadig overenskomsten med PKOM, hvor vi skal forhandle, hvordan lønkronerne skal fordeles. Det er længe at vente på at få et svar, og jeg forstår godt, at I bliver frustrerede, når ventetiden føles som en evighed – men overenskomster er komplicerede forhandlinger, der tager lang tid. Vi kan ikke få alt det, vi gerne vil have, og så må vi få det bedst mulige ud af det.

Det kan måske for mange føles som stilhed før stormen. Men lad mig understrege, at der bestemt ikke er tale om nogen ”stilhed” før stormen i HKKF.

HKKF har arbejdet på højtryk – ikke blot med overenskomsten – men også for at kræve respekt og anerkendelse af jeres fag og faglighed, efter HOD offentligt udtalte sig om jer som ”let erstattelig manuel

kampkraft”. HKKF accepterer ikke, at der tales nedværdigende og jeres fag og faglighed, og vi accepterer slet ikke, at det skulle være argument for, at det giver jer mindre ret til et lønløft. Samtidig har vi ikke ville være konkrete med at sætte tal på et eventuelt lønløft. For selvom det kan være fristende at kaste om sig med høje beløb i medierne, er lønspørgsmålet ikke et mediestunt, og derfor har vi ikke larmet så meget som visse andre. Forhandlingerne om jeres vilkår og løn sker ikke på forsiden af avisen – det sker i forhandlingsrummet.

Derfor har HKKF ikke brugt tiden på at tale om kroner og øre i medierne – vi har brugt vores tid dér, hvor den gør en forskel: Hos arbejdsgiver med argumenter og statistik for at give jer det lønløft, I fortjener – ud fra de midler, det har været muligt at forhandle om. Lønanalysen gav os tallene på det, vi har sagt hele tiden: Konstabelgruppen har de dårligste vilkår, forlader Forsvaret hurtigst og har den største belastning, men får den dårligste løn.

Det er vigtigt for mig, at jeg kan se jer i øjnene, når overenskomsten er på plads, og lønspørgsmålet er besvaret og vide, at vi har gjort alt, der stod i vores magt for at sikre jer den bedst mulige løn og vilkår.

*Tom Block
Forbundsformand*

hkkf

Siden sidst

288 millioner kroner i erstatning til arbejdsskader

87 arbejdsskadesager afsluttet

I felten efterlader man ikke sine kammerater, og ligesom i felten, ønsker HKKF heller ikke at efterlade vores kollegaer. Derfor har HKKF et arbejdsskadeteam, der hjælper HKKF'ere, når de kommer til skade – både de små skader og de store.

I det seneste år har teamet afsluttet 87 arbejdsskadesager. Halvdelen handler om PTSD – en diagnose, der desværre fylder mere og mere blandt vores medlemmer. Samlet set har teamet hentet 288 millioner kroner hjem i erstatning til medlemmerne.

Unge med PTSD får høje erstatninger

“Tallene viser jo, at der er brug for arbejdsskadeteamet, selvom jeg allerhelst ville have, at vi var overflødige,” fortæller arbejdsskadekonsulent Vibeke Greve Kristensen. ”Men soldater kommer til

skade – og nogle kommer rigtig slemt til skade.”

Det høje erstatningsbeløb skyldes især, at flere yngre soldater får tilkendt arbejdsskadeerstatning for deres PTSD-diagnose. I mange af sagerne er det soldater på omkring 30 år, der får tilkendt førtidspension. Erstatningen skal række helt frem til pensionsalderen, og så løber beløbene hurtigere op, end hvis erstatningen gives til én på 55, som har kortere tid til pensionsalderen.

Dertil er arbejdsskadesystemet også komplekst, men HKKF's arbejdsskadeteam gør deres bedste for at følge medlemmerne og deres skader – store som små – trygt igennem systemet.

I tvivl om du har en arbejdsskade? Få styr på arbejdsulykker og erhvervssygdomme ved at kontakte arbejdsskadeteamet på arbejdsskade@hkkf.dk

Foto: Sara Sofie Willum Hørt / Forsvarsgalleriet

Grafik: Niels Thomsen

Når andre taler jeres fag og faglighed ned, siger HKKF fra

HOD har offentligt udtalt sig nedladende om vores fag i deres fagblad “Officeren” fra december 2025. I formandens leder omtales Hærens konstabler og korporaler som en “let erstattelig manuel kampkraft i Hæren”. Det er for os en total mangel på respekt og anerkendelse af vores fag og faglighed. Det er derfor, HKKF ikke indgår i fælles udmeldinger om løn med HOD og CS i medierne.

“Den retorik er uacceptabel,” siger Tom Block, forbundsformand. “HKKF kommer ikke til at stå sammen med organisationer, der taler vores faglighed og opgaver ned. Jeres kompetencer er ikke lette at erstatte. I er ikke lette at erstatte. I er ryggraden i Hæren, og uden jer er der ingen kampkraft. Det er et udtryk for uanstændig arrogance at tale vores fag og faglighed ned. Jeg synes faktisk, det er respektløst.”

HKKF efter garder-frikendelse:

Den rigtige afgørelse

Forsvarsministeriets Auditørkorps (FAUK) har valgt ikke at sigte gardereren, der blev anmeldt efter episoden nytårsaften på Amalienborg Slotsplads.

Det glæder Hærens Konstabel- og Korporalforening (HKKF):

"Jeg er glad på vores medlems vegne. Det er den rigtige afgørelse," siger Kurt Brantner, forbunds næstformand i HKKF.

Når soldater risikerer at blive anmeldt for at bruge deres lovlige magtbeføjelser, skaber det usikkerhed, som kan få dem til at tøve på de forkerte tidspunkter – og det kan være farligt for dem, de skal beskytte.

HKKF har hjulpet gardereren med juridisk bistand. Garderen blev meldt til Forsvarsministeriets Auditørkorps for en mulig overtrædelse af straffelovens §244 om simpel vold, og nu har FAUK valgt ikke at rejste sigtelsen. Ifølge HKKF burde sagen aldrig være blevet anmeldt.

HKKF undres over anmeldelse

HKKF gik blandt andet ind i sagen, fordi et medlem ikke skal risikere at blive straffet for at udføre sin tjeneste.

"Når en soldat bliver anmeldt for at udføre sit arbejde, kan det skabe tvivl hos soldater om, hvorvidt en korrekt magtanvendelse kan føre til en straffesag – og dermed sætte deres fremtid på spil. Den frygt for anmeldelse kan sprede sig, hvis soldater går rundt og er bekymrede for, om en magtanvendelse kan koste dem jobbet. De kan begynde at tøve.

"Hvis en garder ved Amalienborg tøver på det forkerte tidspunkt, kan det være farligt for dem, de skal beskytte. Vi er meget tilfredse med, at FAUK ikke rejser sigtelse," fortæller Kurt Brantner.

Den kongelige livgarde har opgaven at passe på medlemmer af kongehuset.

Foto: Peter Dalby

"Afgørelsen understreger, hvor vigtigt det er, at vores medlemmer hurtigt får kvalificeret juridisk hjælp. Den her sag havde ingen gang på jord, og vi undrer os over, at den overhovedet blev anmeldt."

Tilfreds advokat

Advokat Jakob Buch-Jepsen, partner, Elmer advokater, udtaler, at Den Kongelige Livgarde har beføjelse til at beskytte Kongehuset og dets ejendom, hvilket også kan afstedkomme fysisk magtanvendelse, så længe at magtanvendelsen er nødvendig, forsvarlig og proportional:

"FAUK har vurderet, at magtanvendelsen har været helt efter bogen, hvilket min klient og jeg naturligvis noterer os med tilfredshed."

Garder: Lettet over afgørelsen

Garderen udtaler:

"Jeg har hele tiden været overbevist om, at min handling nytårsaften var korrekt inden for de rammer, vi arbejder under. Derfor er jeg lettet over afgørelsen, som sætter et punktum i sagen. Forløbet har været en personlig belastning, men jeg har været meget taknemmelig for den støtte, jeg har fået fra Den Kongelige Livgarde og Hærens Konstabel- og Korporalforening. Jeg ønsker nu ro til at fortsætte mit virke som soldat."

Få hjælp og vejledning fra HKKF

Har du fået en straffesag? Eller er du indkaldt til en tjenstlig samtale?

Kontakt: faglig@hkkf.dk

Tryghed er ikke det samme som sikkerhed

Hvorfor fravælger soldater a-kassen? Det kan koste, når kontrakten stopper

Du kan være tryk i dit job – og alligevel stå uden sikkerhed. Det er hovedpointen i HKKF-A's nye a-kasseundersøgelse blandt medlemmer af fagforeningen. Mange konstabler og korporaler vælger a-kassen fra, fordi de føler sig sikre i jobbet. Det er forståeligt – men også risikabelt.

Når kontrakten stopper

Soldaters arbejdsliv er sjældent stabilt. Det består af tidsbegrænsede kontrakter, udsendelser, helbreds-vurderinger, skader og pludselige overgange. Når et ophør nærmer sig – eller når kroppen eller livet siger stop – er det for sent at opdage, at tryghed ikke er det samme som økonomisk sikkerhed.

“Undersøgelsen viser, at fravalget af a-kassen ikke handler om modstand, men om manglende viden. Og det forpligter os. For når soldater står i overgange, ved kontraktophør eller efter en skade, så skal de vide, at der findes et fagligt fællesskab, der forstår

deres virkelighed og kan hjælpe dem videre,” siger Kurt Brantner, formand for HKKF-A.

For mange forbindes a-kassen først med den dag, hvor alt går galt. Men a-kassen er ikke en nødløsning – den er et sikkerhedsnet. Dagpenge ligger markant over kontanthjælp – som langt fra er en garanti.

“De fleste føler sig trygge i jobbet, og det forstår jeg godt,” siger Carlo Clement Garn, organiseringskonsulent i HKKF-A. “Men tryghed er ikke det samme

Derfor vælger soldater HKKF-A

- Fast rådgiver med kendskab til Forsvaret
- Hjælp ved jobskifte, kontraktophør og overgangen til civil job
- Dagpenge er markant højere end kontanthjælp
- Kontanthjælp er ikke en garanti – dagpenge er

HKKF-A er ikke for alle. Den er for soldater.

Scan og meld dig ind i A-kassen

Det mekaniserede infanteri på øvelse i et nyt terræn, der afspejler de områder, som de danske soldater om nødvendigt skal kunne kæmpe i. Terrænet i Letland er præget af store og tætbevoksede skove.

Foto: Lærke Weensgaard / FLF / Forsvaret

som sikkerhed. HKKF-A er der, før det går galt – og især når livet tager en drejning, man ikke selv havde planlagt.”

Det fagligt rigtige sted

HKKF-A er ikke en a-kasse for massen. Medlemskab handler om at stå det fagligt rigtige sted – et sted, hvor rådgiverne kender Forsvaret og de overgange, der følger med et arbejdsliv i uniform.

“Vi hverver ikke for hvervningens skyld. For os handler medlemskab om at stå det fagligt rigtige sted. For soldaten, hverdagen og overgangene – også når arbejdslivet i Forsvaret ikke længere er en mulighed,” siger Kurt Brantner.

Undersøgelsen er et klart opråb. For konsekvensen af manglende medlemskab viser sig først den dag, hvor valget ikke længere kan laves om.

Spørgsmålet er derfor enkelt: Er det nok at føle sig tryk – eller vil du også være sikker?

Stor opbakning til dagpenge efter værnepligten

Værnepligtige bliver efterladt uden et økonomisk sikkerhedsnet, når de har gjort deres pligt for Danmark. De kan ikke optjene ret til dagpenge, og derfor står mange helt uden nogen form for indkomst – fra den ene dag til den anden – når deres værnepligt slutter.

Det vil HKKF/A ikke være med til – for det er uretmeligt at efterlade unge mennesker, der passer på Danmark, uden et økonomisk sikkerhedsnet.

HKKF/A forslår sammen med 3FA at værnepligtige skal have ret til dimittendsats – præcis ligesom dem, der gennemfører en kandidat- eller erhvervskandidatuddannelse på 12 måneder får ret til dagpenge på dimittendvilkår.

Dagpengeforslaget vil give de værnepligtige en økonomisk tryghed, der giver dem bedre ressourcer til at søge videre i job eller uddannelse.

De har nu opbakning fra FH (Fagbevægelsens Hovedorganisation) til arbejdet for, at ingen efterlades uden dagpengeret, når værnepligten slutter.

Kurt Brantner er formand for HKKF-A.

Foto: HKKF

Når en fejl bliver en straffesag

En tjenstlig samtale kan udvikle sig til en straffesag, og et uheld kan få alvorlige konsekvenser. Her kan du læse, hvordan HKKF hjælper værnepligtige, konstabler og korporaler - og hvad du selv skal gøre, hvis systemet rammer

Af Anders Stoffer

Når en værnepligtig, konstabel eller korporal pludselig står med en indkaldelse fra militærpolitiet eller FAUK, kan verden vælte på få sekunder. For mange kommer det ud af det blå. En dag passer man sit arbejde – næste dag er man sigtet i en straffesag.

For Klaus skete det med en besked i e-Boks.

Kort tid forinden havde han været på skydebanen i Letland. Under en øvelse gik et skud af, og han ramte sig selv i lægmusklen. En ulykke, der i situationen, først og fremmest handlede om smerte, forbindelse og at komme videre. Intet tydede på, at det ville udvikle sig til mere.

Derfor kom det som et chok.

“Det var bare ud af ingenting. Pludselig lå der en indkaldelse i e-Boks. Så stod jeg dér som sigtet,” fortæller han.

For Klaus blev det begyndelsen på et forløb, som mange i Forsvaret aldrig forestiller sig, at de kan have i – men som hvert år rammer en række af HKKF’s medlemmer.

Når systemet rammer

“Man når lige at tænke: Gider man arbejde et sted, hvor man skal i retten,” siger Klaus.

Hans oplevelse var, at sagen ikke handlede om ond vilje eller grov forsømmelse, men om et uheld. Alligevel blev den løftet til det strafferetlige system. For ham blev det et billede på en nulfejlskultur, hvor selv hændelige fejl kan få alvorlige konsekvenser.

Den mekanik rammer ikke kun erfarne soldater på internationale missioner.

Nytårsaften på Amalienborg blev en værnepligtig garder politianmeldt, efter han sendte en civil aktivist i jorden under vagttjeneste. Episoden blev filmet, delt bredt og rejste hurtigt spørgsmålet om, hvor grænsen går for magtanvendelse under vagt.

Det er HKKF’s advokat, Jakob Buch-Jepsen, der repræsenterer både Klaus og garderen.

Sagen, der godt nok blev afgjort til garderen fordel, viser med al tydelighed, at det strafferetlige system kan ramme meget tidligt i et militært liv – også mens man stadig er værnepligtig.

Ifølge HKKF havner for mange medlemmer pludselig i skudlinjen som sigtede i straffesager. Derfor er rådet: Kontakt HKKF hurtigst muligt. Pistolen på billedet er en Sig Sauer P320 X-Carry.

Foto: Simon Elbeck

Det var i en tilsvarende situation, at Klaus ringede til HKKF.

“Jeg sagde bare: Det her vil jeg godt have lidt hjælp og vejledning til.”

Det opkald er udgangspunktet for langt de fleste straffesager, hvor HKKF bliver involveret.

HKKF’s princip

I HKKF er udgangspunktet klart: Værnepligtige, konstabler og korporaler skal ikke stå alene, når systemet slår hårdt.

Forbundet går aktivt ind i udvalgte straffesager og yder juridisk bistand, når man vurderer, at sagen rejser spørgsmål om proportionalitet, rimelighed og retssikkerhed. Det handler ikke om at bortforklare fejl, men om at sikre, at reaktionen står mål med handlingen.

Samtidig er der ingen blankocheck. HKKF tager ikke sager ind, hvor et medlem erkender en alvorlig forseelse, hvor anklagerne vurderes som rimelige, eller hvor medlemmet reelt er sluppet billigt i forhold til sagens karakter. Alle sager bygger på en tro- og loveerklæring fra medlemmet.

“Vi siger nej til sager, hvor der ikke er noget at komme efter. Men når vi går ind i en sag, gør vi det, fordi vi mener, at medlemmet bliver behandlet urimeligt – eller fordi sagen aldrig burde være løftet til strafferetligt niveau,” siger forbundsnæstformand Kurt Brantner.

Sådan starter en sag

Faglig konsulent Flemming Fage Sørensen er ofte den første, der taler med medlemmet.

“Typisk ringer de og siger, at de er havnet i problemer. Så siger jeg: Indtil du modtager noget fra FAUK, kan vi ikke gøre noget. Men vend tilbage, hvis du bliver indkaldt til afhøring, eller hvis du får et bødeforlæg,” forklarer han.

Når sagen bliver konkret, beder HKKF medlemmet om en skriftlig redegørelse for hændelsesforløbet. På den baggrund vurderer forbundet, om sagen ligger inden for det område, man vil gå ind i.

“Jeg vurderer, om det er troværdigt, det medlemmet siger, og om det er en sag, vi overhovedet skal tage. Derefter drøfter jeg sagen med forbundsnæstformanden. Kurt Brantner afgør derefter, om vi giver et betinget tilsagn om advokat,” siger Flemming.

Det betingede tilsagn indeholder blandt andet krav om, at medlemmet forbliver medlem, og at oplysningerne er korrekte. Først derefter bliver advokaten bedt om at lade sig beskikke.

“Vi tager ikke alle sager,” siger den faglige konsulent. “Der skal være noget reelt på spil.”

HKKF og straffesager

- I 2025 har HKKF været involveret i **10 straffesager**
- **4 sager** er endt med frifindelse
- **1 sag** er afsluttet med påtaleopgivelse
- **1 sag** afventer fortsat retslig behandling
- Siden 2023 har HKKF deltaget i **26 straffesager**

En væsentlig del af frifindelserne vurderes at skyldes HKKF's aktive indgriben og juridiske bistand.

Når disciplin bliver til strafferet

Advokat Jakob Buch-Jepsen, som fører straffesager for HKKF, peger på et strukturelt problem.

Mange sager rejses efter militær straffelov § 27 om grov pligtforsømmelse. Bestemmelsen forudsætter, at der er tale om en *grov* tilsidesættelse af tjenestepligterne. Ifølge både retspraksis og juridisk teori er der et tydeligt grovhedskriterium.

“Hovedparten af tjenesteforseelser skal håndteres disciplinært. Det er også det, der følger af bestemmelsen. Alligevel ser vi, at der bliver rejst mange straffesager, hvor grovhedskriteriet efter vores opfattelse ikke er opfyldt,” siger han.

Konsekvensen er, at forhold, som tidligere ville være håndteret lokalt, ender i retten – med alt hvad det betyder for den enkelte.

En sag, der ikke burde være en straffesag

Klaus' sag er et eksempel på den problematik.

Efter vådeskuddet i Letland blev han sigtet for overtrædelse af militær straffelov § 27. Spørgsmålet var, om han havde handlet groft skødesløst.

I samarbejdet mellem Klaus og advokaten blev der blandt andet indsamlet dokumentation om den pistol, der var brugt. Internationalt havde der været episoder, hvor samme type pistol utilsigtet var gået af. Samtidig kunne det påvises, at Klaus havde anvendt det udleverede udstyr korrekt, herunder handsker, som var en del af udrustningen.

For retten blev det afgørende, om der var tale om en så grov tilsidesættelse af tjenestepligten, at den var strafbar.

Det fandt retten ikke.

Klaus blev frifundet.

For ham blev sagen et klart billede på, hvor stor forskel professionel bistand kan gøre.

“Jeg har været meget tilfreds med den hjælp, jeg fik. Det blev faktisk brugt som argument for, hvorfor man skal være medlem. Når nogen spørger: Hvad får jeg for mine penge? Så kan jeg sige: Hvis du bliver kaldt i retten, er det rart at have en fagforening, der tager sig af sagen,” siger han.

Tallene bag indsatsen

Klaus' sag står ikke alene.

Tallene viser, at der langt fra er tale om enkeltstående tilfælde.

En væsentlig del af frifindelserne vurderes at skyldes HKKF's aktive indgriben og juridiske bistand. Resultatet er ikke kun, at det enkelte medlem undgår en urimelig dom – men også, at der skabes et klarere retsgrundlag, særligt i sager om grov pligtforsømmelse.

Ifølge HKKF betyder det på sigt større retssikkerhed for medlemmerne og et pres på systemet for at bruge disciplinærsystemet mere konsekvent.

Hvad skal du gøre som medlem?

Både Flemming Fage Sørensen og Jakob Buch-Jepsen peger på én ting: Stop op.

Bliver du indkaldt til afhøring af militærpolitiet eller FAUK, har du rettigheder.

Du har ret til ikke at udtale dig. Du har ret til at sige, at du vil tale med din tillidsrepræsentant eller HKKF, før du afgiver forklaring.

Det gælder også i situationer, der formelt kaldes en tjenstlig samtale – typisk med nærmeste leder og uden militærpoliti eller FAUK til stede.

“Jeg har set flere sager, hvor referatet af en tjenstlig samtale pludselig bliver brugt som den første afhøringsrapport, hvis sagen senere overgår til militærpolitiet eller FAUK,” siger Jakob Buch-Jepsen.

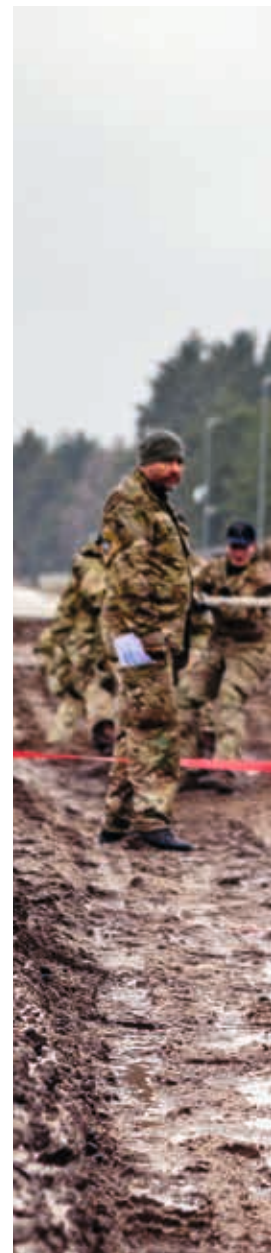
“I den situation kan man have sagt noget dumt, uden at have haft mulighed for at tænke sig om. Ved en tjenstlig samtale er man ikke forpligtet til at udtale sig – men det bliver ikke altid sagt. Derfor skal advarslen være tydelig: Uanset om det er en tjenstlig samtale, militærpolitiet eller FAUK, bør man stoppe op og som minimum tale med sin lokale tillidsrepræsentant eller HKKF.”

Flemming Fage formulerer det fra en anden vinkel – ikke som en opfordring til at tale, men til ikke at gå i panik:

“Hvis du er uskyldig, så ro på. Verden går ikke i stå. Ring til os. Så forklarer vi, hvad processen er, og hvornår sagen bliver relevant for HKKF.”

Retssikkerhed i hverdagen

HKKF understreger, at indsatsen ikke handler om at fritage medlemmer for ansvar.

Fejl skal håndteres. Men de skal håndteres på det rette niveau.

Når hændelser, der burde være disciplinærsager, løftes til strafferetligt niveau, rammer det ikke kun den enkelte. Det skaber usikkerhed og forsigtighed i hverdagen – og kan i sidste ende gå ud over opgaveløsningen.

“Det er bedre for både medarbejdere, ledelse og Forsvaret som organisation, at disciplinærsystemet bruges, og at der foretages en mere kritisk vurdering, før sager løftes til det strafferetlige system. Udover at en episode lægger et pres på et af vores medlemmer, er det også et principielt spørgsmål, at sager ikke

må føre til en praksis, hvor medlemmer frygter konsekvenser ved at passe deres arbejde,” siger Kurt Brantner.

Du skal ikke stå alene

For Klaus er konklusionen klar.

Han blev i Forsvaret. Men sagen har sat sig.

Budskabet til kollegerne er enkelt:

Hvis systemet pludselig rammer – så stå ikke alene.

Kend dine rettigheder. Brug din tillidsrepræsentant. Ring til HKKF.

Det er præcis derfor, forbundet er der.

For at undgå tovtækteri i retten har HKKF's advokat Jakob Buch-Jepsen ofte held med at lukke sagerne tidligere.

Foto: Magnus Terp

Nu ligger tallene på bordet

HKKF har i årevis peget på presset blandt Hærens konstabler og korporaler - en ny arbejdsgiveranalyse dokumenterer nu omfanget

Af Anders Stoffer

For mange konstabler og korporaler i Hæren føles lønspørgsmålet efterhånden velkendt: Høje krav, lange perioder væk hjemmefra og en hverdag præget af øvelser, beredskab og udsendelser – uden at lønnen følger med.

En ny lønanalyse udarbejdet for arbejdsgiver dokumenterer netop det billede og viser, at personaleomsætningen er størst dér, hvor belastningen er højest.

Midt i de igangværende overenskomstforhandlinger giver analysen et faktuel grundlag for en debat, som mange soldater allerede har taget i hverdagen.

Forbundsformand, Tom Block, holder fast i en rolig og strategisk linje i overenskomstforhandlingerne. Ikke med krav i medierne, men med dokumentation i hånden og samtaler bag de lukkede døre, hvor beslutningerne træffes.

“Alt det, vi har gået og sagt, har ikke været forkert. Nu har vi det sort på hvidt.”

Et arbejdsgiverblik på løn og fastholdelse

Lønanalysen “Ansættelsesvilkår og Incitamenter” er udarbejdet som et samlet overblik over løn, belastning og fastholdelse blandt militært ansatte.

Analysen tager ikke stilling til, hvordan udfordringerne skal løses, og den er ikke en del af en aftale. Til gengæld samler den en lang række data, som giver et

sjældent indblik i, hvor udfordringerne er størst – og hvor konsekvenserne er mest tydelige.

Tom Block peger på, at analysen ikke bringer ny viden for HKKF, men at den med arbejdsgiverens egne tal dokumenterer alvoren i de udfordringer, forbundet længe har gjort opmærksom på.

Ifølge analysen er det især blandt Hærens konstabler og korporaler, at presset er højt. Det gælder både i forhold til arbejdsbelastning og i forhold til fastholdelse. Gruppen er ofte væk i længere perioder ad gangen på øvelser, i beredskab og på missioner, og samtidig er det her, Forsvaret oplever den største personaleomsætning.

Tallene peger på ét område

Når analysen sammenligner de militære hovedgrupper, viser den, at konstabler og korporaler i Hæren skiller sig ud på flere parametre. Det er her, belastningen over året er størst, og det er her, flest forlader Forsvaret efter relativt få år. Sammenlignet med søværnet og flyvevåbnet er personaleomsætningen højere, og andelen af medarbejdere, der bliver i længere tid, lavere, hvilket peger på strukturelle forskelle mellem værnene.

Det er blandt Hærens konstabler og korporaler, at frafaldet er størst. Tallene viser, at en stor del forlader Forsvaret inden for de første år, hvilket betyder, at

erfaring og specialviden forsvinder hurtigt – og at nye medarbejdere løbende skal oplæres til funktioner, der i stigende grad er komplekse og specialiserede.

“Der, hvor vi har den største belastning, er også der, hvor vi har den største personaleomsætning – og det er Hærens konstabler og korporaler,” siger Tom Block. “Når man ser på vores gruppe efter fire år, er der kun omkring 40 procent tilbage. Vi mister folk for hurtigt,” siger Tom Block.

Begrænset adgang til lønmidler

Analysen viser, at midlerne i nylønssystemet i overvejende grad udmøntes til medarbejdere over konstabler og korporaler. Der sker en fordeling af midlerne, som i praksis gør det lettere for medarbejdere højere oppe i systemet at få del i nyløn. For Hærens konstabler og korporaler er adgangen til lønmidlerne mere begrænset – og her skiller Hæren sig negativt ud sammenlignet med de to andre værn.

For HKKF’s medlemmer betyder det, at systemet i praksis giver begrænsede muligheder for lønudvikling, selv om ansvar og opgaver vokser over tid. Det er ikke i sig selv en vurdering af rimelighed, men en konstatering af, hvordan løn, nyløn og belastning fordeler sig.

“Det her handler i høj grad om anerkendelse af fag og faglighed – og den har haltet i Hæren,” siger Tom Block.

Forbundformand, Tom Block, bruger lønanalysen politisk i kampen for at sikre konstabler og korporaler bedre lønvilkår.

Foto: Ernst van Norde

Hvad viser lønanalysen?

Lønanalysen “**Ansættelsesvilkår og Incitamenter**” er udarbejdet for arbejdsgiver og samler en række nøgletal om løn, belastning og fastholdelse blandt militært ansatte.

- **Størst frafald i Hæren:** Personaleomsætningen er højest blandt Hærens konstabler og korporaler sammenlignet med øvrige værn og grupper.
- **Frafald efter få år:** Kun omkring 40 procent af Hærens konstabler og korporaler er fortsat ansat efter fire år.
- **Høj belastning:** Konstabel- og korporalgruppen i Hæren er der, hvor flest har den største belastning med mange dage væk hjemmefra på grund af øvelser, beredskab og missioner.
- **Lavere lønniveau:** Konstabler og korporaler har trods de større krav, der stilles til gruppen, det laveste lønniveau.
- **Begrænset effekt af nyløn:** En stor del af nylønsmidlerne udmøntes til medarbejdere over konstabel- og korporalniveau.
- **Få karriereveje:** Andelen af faglærte og specialister er lavere i Hæren end i de øvrige værn, hvilket begrænser mulighederne for både anerkendelse og lønudvikling.

I året er danske soldater på øvelse i Grønland. Analysen viser, at Hæren konstabler og korporalers mulighed for lønmæssig udvikling er begrænsede.

Foto: Simon Elbeck / Forsvaret

Ud over løn og personaleomsætning rejser analysen også et mere grundlæggende spørgsmål om anerkendelse af faglighed.

Ifølge analysen bliver langt hovedparten af Hærens konstabler og korporaler fortsat betragtet som ufaglærte, selv om opgaverne over tid er blevet mere specialiserede og teknisk krævende.

Sammenlignet med de øvrige værn er andelen af faglærte og specialister lavere i Hæren. Det betyder, at mulighederne for både faglig anerkendelse og lønmæssig udvikling er mere begrænsede – også selv om opgaverne i praksis kræver erfaring og specialviden.

Analysen peger på, at man på de horisontale karriereveje ser en ringe lønudvikling over tid. Det kan være med til at forklare, hvorfor mange forlader Forsvaret, netop når de har opbygget den erfaring, som organisationen har brug for.

Et redskab - ikke en overskrift

For forbundsformand, Tom Block, er analysen først og fremmest et redskab. Ikke til at skabe overskrifter, men til at skabe resultater.

Han peger på, at HKKF i årevis har rejst spørgsmål om løn, belastning og fastholdelse blandt konstabler

og korporaler, men at analysen nu samler tallene i ét fælles grundlag.

Ifølge Tom Block handler arbejdet ikke om hurtige udmeldinger, men om at bruge analysen strategisk i den politiske dialog. Forhandlinger om løn og vilkår afgøres dér, hvor beslutningerne træffes – og ikke i medierne. Tempoet i den politiske proces kan opleves forskelligt, men arbejdet er langsigtet og målrettet.

Analysen blev offentliggjort lige inden overenskomstforhandlingerne. Den dokumenterer udfordringerne her og nu, men siger ikke noget om, hvordan forhandlingerne ender.

Gå foråret i møde med dine PlusKort rabatter!

PlusFerie.

Lalandia er et af Danmarks mest populære feriecentre. I kan se frem til vandsjov i verdensklasse og et hav af aktiviteter for hele familien.

5%

PlusEnergi.

Få skarpe priser på el, naturgas, varmepumpe og meget mere hos DCC Energi.

PlusBil.

Uanset om bilen trænger til nye dæk, et olieskift eller noget helt tredje, så køр forbi et af de mange dæk- og autoværksteder.

10%

Hent appen,
og se endnu flere
gode rabatter
og tilbud

hkcf
SOLDATERNES
FAGFORENING

PlusKort.

Soldaterne er ikke til at undvære

Fordi soldaterne sætter aftryk på hverdagen, økonomien og fællesskabet i Varde Kommune – og fordi relationen i sidste ende er gensidig

Af Anders Stoffer. Foto: Ernst van Norde

Varde

Flagdagen er en mærkedag i Varde Kommune, hvor torvet i Varde by er samlingsstedet.

Foto: Varde Kommune

Fagligt Forsvar letter foden fra speederen og drejer af motorvejen lidt øst for Esbjerg. Foran kører en af Forsvarets Mercedes Vito'er.

På vejen mod Varde kan man næsten ikke undgå at møde Forsvaret.

Tre garnisoner i Varde, Oksbøl og Nymindegab har tilsammen cirka 1400 ansatte. Sat op mod Varde bys størrelse – omkring 14.000 indbyggere – er der tale om arbejdspladser i en skala, der i sig selv svarer til omtrent hver tiende.

Og som Jakob Kjærgaard bestyrelsesformand fra Varde IF herrer formulerer det: "Forsvaret er jo kommunens næststørste arbejdsplads efter Varde Kommune."

Mercedesen bliver fast følgesvend resten af vejen.

Ud af disen tromler en stor Piranha i det modkørende spor, og fylder som om den vejer mere end selve vejen.

Træ 'spor' på vejen

Blåvandvej er den slags landevej, der kan fortælle historien om en hel kommune på ti minutter.

Man når det hele på få kilometer. Den er mere end militærkøretøjer og adgangsvej for mange af HKKF's medlemmer. I weekenden – især om lørdagen – er der skiftedag i sommerhusene ved Blåvand, og turisterne fylder vejen på vej til og hjem fra ferien.

Ser man ud ad sidevinduerne, er der enten hede, øvelsesterræn eller marker. Det er kommunens tredje spor.

"Det er måske vildt at svinge sig op og sige, det er en del af vores DNA, men Forsvaret, turisterne og landbruget er en stor

del af vores selvforståelse," siger den nyvalgte borgmester Sarah Andersen (V) senere på Rådhuset inde i Varde.

Hun forklarer, at den forståelse er bygget op over generationer – og at den også kan mærkes i hverdagen:

"Man bærer også over med, at når vi kører bagefter de her militærkøretøjer, så kan du køre 40 eller 50 kilometer i timen i stedet for 80. Det er på samme måde med landbruget: Når man kører bagefter såmaskiner og bliver forsinket, fordi det går langsomt, så tager man det med."

Tilbage på vejen drejer en GD fra lige efter Oksbøl. Omgivelserne oser af Forsvaret.

Først ved hovedvagten i Oksbøl stopper følgeskabet: Mercedesen kører direkte ind på kasernen, Fagligt Forsvar triller ind til siden for at melde sig ved vagten.

Her ved porten til Oksbøl Kaserne tager temaet for denne artikel form.

Når så mange soldater arbejder i kommunen – og når flere kommer til – påvirker det alt fra boligvalg og fritidsliv til kommunens service, erhvervslivets initiativer og den måde, man tager hånd om veteraner og pårørende.

Indimellem foregår samspillet også den anden vej. Ikke ved at soldaterne kører ud – men ved at hegnet åbner, og kommunen kommer ind.

Det er ikke et tema om "Forsvaret" i abstrakt form. Det er et tema om konstabler og korporaler, der lever et soldaterliv midt i en kommune, som både er vant til uniformer – og afhængig af dem.

Kampen om konstablerne

Når man får tjenestested i Oksbøl, ligger der i praksis to oplagte valg for mange: Man kan bo tæt på Varde – eller man kan lægge sit hverdagsliv i Esbjerg og pendle lige lidt længere.

Konstabel Nimand valgte Varde, fordi byen giver ham en hverdag i balance. Han vil bo tæt på arbejdet – men ikke på kasernen – og have sit eget civile rum.

Han kom fra Køge og startede med at bo på kasernen, men da kontrakten udløb, fandt han en lejlighed i byen.

“Det har været super nemt. Ingen problemer,” fortæller han om at flytte ind i Varde.

For Nimand handler valget ikke om at tage afstand fra kollegerne, men om selv at kunne vælge, hvornår han vil være alene – og hvornår han vil være sammen med de andre.

“Der er tidspunkter, hvor man har været på en lang øvelse, hvor man bare har lyst til at komme hjem og få et langt bad, og så er der tidspunkter, hvor man bare skal være sammen med sine drenge.”

“Der er faktisk et rimelig godt byliv. Det er sjovt at gå ud og feste i weekenderne og have det hyggeligt. Der er mange gode restauranter. Mange af de ting, jeg kunne i København, kan jeg også i Esbjerg,” siger han.

Der er også en tredje løsning. Overkonstabel Kaltoft bor fortsat på kasernen. Han kommer fra Amager og peger på, at hverdagen hænger sammen på en anden måde dér.

“Uden kasernen havde jeg nok ikke valgt Varde. Det er ikke, fordi det er Varde – men det er billigt at bo på kasernen, så det er bare nemt,” siger han. For Kaltoft er det et praktisk valg, der passer til hans situation – i hvert fald for nu.

For Varde Kommune er boligvalget ikke kun et privat anliggende. For det har betydning for relationer, forbrug og fritidsliv, hvor soldaterne vælger at lægge deres hverdagsliv – i Varde eller i Esbjerg.

HKKF-tillidsrepræsentant Jess i Oksbøl oplever, at valget mellem kasernen og et liv uden for hegnet ikke kun handler om geografi, men om at bevare et civilt rum.

“Man får lejrkuller på et tidspunkt; man bliver skør i bolden.”

Jess Pfänner fortæller, at han derfor opfordrer folk til at komme ud og få noget, der ikke er soldaterbaseret – og at man kan mærke forskel på dem, der kun bor “indenfor”, og dem, der også har et liv “udenfor”.

Overkonstabel Kaltoft

Ville have bylivet

Kornelius, konstabel og signalmand, traf det andet valg. Han arbejder i Oksbøl, men bor i Esbjerg. For ham handler det først og fremmest om byliv og om at bo et sted, der minder mere om det, han kender.

Konstabel Kornelius

Erfaringen kommer tillidsrepræsentat Jess Pfänner til gode, når han vejleder HKKF's medlemmer.

Uniformen i bybilledet

Konstabel Nimand

Når konstabler og korporaler bevæger sig rundt i Varde efter tjeneste, er uniformen en synlig del af hverdagen – uden nødvendigvis at være noget, man tænker videre over.

Konstabel Nimand oplever det meget konkret:

“Folk kommer som regel med et smil. Det er jo, fordi vi har vores tasker eller går i uniform.”

Fra den civile side genkendes billedet af den militærfaglige chefkonsulent i Varde Kommune, Torben Dixen Møller:

“Borgerne er vant til Forsvaret og ser det i dagligdagen: Når de kører på vejene, når der går uniformer i byerne.”

Militærtøj er blevet en hverdagsmarkør i Varde Kommune.

Noget, man er vant til at se – i butikkerne, på caféerne og i gadebilledet. Nogle stopper op og spørger ind, andre registrerer det knap nok.

Også i erhvervslivet kan det mærkes. På Borgen, et oplevelsescenter i udkanten af Varde, oplever bestyrer Nanna Tingbjerg, at soldaternes tilstedeværelse sætter spor i hverdagen:

“Jamen det giver den noget liv. 100% noget liv til byen.”

Forsvaret er ikke noget, der kun foregår bag et hegn.

I dag er Jakob Kjærgaard aktiv i foreningslivet i Varde. Han kom til byen som soldat og blev hængende.

Soldater slår rødder

En af de tydeligste broer mellem soldaterliv og civilsamfund er foreningslivet.

Varde Kommunes veterankoordinator Sara Møller Olesen peger på, at mange, der kommer til kommunen gennem Forsvaret, ender med at engagere sig lokalt. Ikke nødvendigvis med det samme – men når hverdagen falder på plads.

Jakob Kjærgaard fra Varde IF er et konkret eksempel på den bevægelse. Han startede som værnepligtig i Varde, flyttede hertil og endte med både netværk og familie i byen.

For ham er pointen enkel: “Varde har faktisk en hel masse at byde på. Det er nemt at komme ind som frivillig. Det er nemt at komme ind i foreninger ... og det er nemt at opbygge et netværk.”

Han peger også på, hvad soldaterne bringer med sig ind i klubmiljøet:

“Man kommer med en mentalitet, hvor man gerne vil bidrage og tage ansvar – og hvor man er vant til struktur og fællesskab.”

Og han fortæller, at klubben også oplever konkrete henvendelser fra soldater, der vil lave lukkede hold og spille i DBU-regi – ikke for at polstre klubkassen, men fordi det skaber fællesskab og synlighed i byen.

Det er i foreninger og hverdagsfællesskaber, man ser samspillet folde sig ud.

Når soldater ikke kun er på gennemrejse, men bliver en del af de steder, hvor hverdagen faktisk leves.

Sara Møller Olesen

Michael Aksel Villumsens kontor på kasernen i Oksbøl emmer af garnisonens historie.

Kommunen fjerner benspænd

For garnisonskommandanten på Oksbøl Kaserne, Michael Aksel Villumsen, er Varde Kommune “en force multiplier” i hverdagen. Ikke som en høflig medspiller, men som en nødvendig del af det, der får soldaterlivet til at fungere.

Når kommunen fjerner praktiske benspænd, bliver det lettere både at rekruttere og fastholde soldater – og lettere at få familieliv og tjeneste til at hænge sammen.

Samarbejdet er sat i system i det, Torben Dixen Møller kalder garnisonsamarbejdet – et fast forum, hvor Forsvaret og kommunen mødes fire gange om året. Her sidder blandt andre borgmester og kommunaldirektør sammen med cheferne fra garnisonerne, og Torben Dixen Møller fungerer som sekretær.

På dagsordenen ligger det, der i praksis afgør, om hverdagen fungerer: Bosætning, bolig, jobmuligheder for en eventuel partner – og konkrete initiativer, hvor man løfter i flok. Torben Dixen Møller nævner blandt andet arbejdet med forsvarslinjen på

gymnasiet, veteranområdet og “hilsen hjemmefra”, hvor kommunen sender en lille hilsen til udsendte soldater.

Der er også myndighedsnære opgaver. Varde Kommune har fået sikkerhedsgodkendt 15 medarbejdere, så for eksempel byggesager kan håndteres hurtigere i samarbejdet med Forsvarets myndigheder.

Garnissionssamarbejdet handler ikke kun om struktur og møder, men om at hverdagen fungerer. Det bliver også synligt, når hegnet åbner.

Michael Aksel Villumsen fortæller om Åben Hede – et åbent-hus-arrangement på øvelsesterrænet, der trækker tusindvis af besøgende, og som i udgangspunktet gennemføres hvert andet år.

“Det er det største i Hæren,” siger han.

Samtidig peger han på, at samspil ikke altid er konfliktfrit. Forsvaret er en af de største jordbesiddere i kommunen, og øvelser, natur og adgang kan kolliderer. Derfor er det afgørende, at dialogen er forankret i faste rammer – og ikke overlades til enkeltsager.

Op så er der de helt håndgribelige løsninger i hverdagen – som transporten til og fra kasernen.

“At vi har fået ordnet, at bussen kan holde ude foran hovedvagten i stedet for endestationen i Oksbøl, har gjort en forskel for nogen. Det er vigtigt for dem, der har brug for muligheden,” siger HKKF-tillidsrepræsentant Jess Pfänner.

Erhvervslivet bakker op

Ifølge Torben Dixen Møller administrerer Varde Kommune nu den nye rabatordning – hvor lokale virksomheder giver rabat til Forsvarets ansatte. Sådanne ordninger lå tidligere som lokale initiativer på hver enkelt kaserne. Derfor var de svære at holde opdaterede.

Når virksomhedsejerne spørger: “Hvad får vi ud af det?”, svarer han: “Forhåbentlig en større omsætning – og I sender også et signal om, at I bakker op om Forsvaret og Forsvarets ansatte i kommunen.”

På Borgen, oplevelsescenteret i udkanten af Varde, giver ordningen mening, fordi soldaterne i forvejen bruger stedet. Bestyrer Nanna Tingberg mærker det blandt andet på padelbanerne:

“Vi vil da gerne have dem herud, og det kan vi gøre ved at give lidt procenter på drikkevarer og aktiviteterne,” siger hun.

Borgen ligger i udkanten af byen. Derfor er transporten nu en del af pakken: En shuttlebus, der kan hente og bringe fra kasernen, når man vil ud og være lidt civil.

Da Fagligt Forsvar kigger forbi Café Silas i Varde for at få æggekage, ender snakken i samme spor: Rabatordningen.

“Nej, vi er ikke med, men det vil vi gerne,” siger indehaver Jonna Holten Kristensen.

Jonna Holten Kristensen driver en café i Varde. Hun indledte erhvervskarrieren i konstabelmessen på Varde Kaserne.

Nanna Tingberg

Livet efter udsendelsen

Hos Varde Kommune er udgangspunktet klart, forklarer veteran-koordinator Sara Møller Olesen: Det her handler ikke kun om den, der har været udsendt – men også om dem, der står derhjemme.

“Langt de fleste veteraner er enormt ressourcestærke,” siger hun.

Derfor handler indsatsen ikke om at gøre alle til “sager”, men om at være klar, når der faktisk opstår et behov – også hos de pårørende.

Behovet kan vise sig midt i hverdagen når mor eller far er væk. Børn kan blive urolige, stille spørgsmål eller reagere i skole og dagtilbud. Her arbejder kommunen forebyggende og har udviklet undervisningsmateriale til dagtilbud og skoler, så udsendelse og bekymringer kan håndteres i et sprog, børn kan være i.

“Forebyggelse er altid billigere,” siger Sara Møller Olesen.

Ikke kun i kroner og ører – også menneskeligt. Jo tidligere man får sat noget roligt og praktisk ind, jo mindre vokser problemerne.

Indgangen skal være enkel. Hvis der er brug for hjælp, er der én dør ind: Veteranhotlinen, som altid bliver taget ... alle hverdage 7-17.

Flagdagen spiller en særlig rolle i indsatsen. For Sara Møller Olesen er den ikke kun en markering, men også et samlingspunkt. Her mødes veteraner, pårørende, kommune og Forsvaret.

At tage veteraner og pårørende alvorligt kræver ressourcer. Og tilstedeværelse. Nogle uger fylder opgaven kun få timer, fortæller hun. Andre uger bruger hun “næsten al min tid”. Selv beskriver hun sin rolle sådan:

“Jeg render rundt og hælder olie på tandhjul. Det er min opgave.”

Borgmester Sarah Andersen sætter ord på, hvorfor kommunen ikke ser indsatsen som valgfri: “Det har en kæmpe betydning,” siger hun om at være garnisonskommune – og kobler det til det svære faktum, at “det ikke alle, der kommer helt hjem”.

Borgmester Sarah Andersen

Kasernen i Oksbøl er en af tre i Varde Kommune.

Soldaternes værdi

Hvis man vil forstå, hvorfor en kommune investerer tid og energi i garnisonssamarbejde, bosætning og synlig opbakning, er der også en kold – og ærlig – forklaring: Økonomi.

Set fra bankens side formulerer filialdirektør Morten Stoll fra AL Sydbank det uden omsvøb:

“Vi har to ting, vi sådan groft set lever af. Vi lever af turismen, og så lever vi af militæret.”

Han fortsætter:

“Uden de to, så tror jeg, vi havde nogle økonomiske udfordringer ... fordi det genererer så meget godt til vores kommune.”

For Morten Stoll handler engagementet ikke kun om økonomiske analyser. Han har selv været med til at skabe noget konkret lokalt: I foreningen bag samarbejdet mellem Forsvaret og erhvervslivet har han været med til at etablere to nye legater, der skal bakke soldaterne op – som et synligt signal om anerkendelse og fastholdelse.

Når snakken falder på løn, peger han på effekten, hvis soldaterne får mere i lønpenen:

“Det vil selvfølgelig også hjælpe på området økonomi, hvis man får hævet lønnen for soldaterne,” siger han.

For ham er pointen både principiel og praktisk. En løn, der afspejler det ansvar og den risiko, soldaterne løber, gør det lettere at skabe stabilitet i hverdagen – at købe bolig, blive boende og opbygge et civil liv i kommunen. Og netop den stabilitet har også en lokal

effekt, når forbruget og tilknytningen bliver i området.

Det er her, økonomi og hverdagsliv mødes. Og det perspektiv gør en vigtig pointe tydelig: Det tydeliggør noget, man ellers nemt overser i hverdagen: Konstabler og koporalers arbejdsplads er ikke bare en arbejdsplads. Den er en del af kommunernes fundament.

Filialdirektør Morten Stoll fra AL Sydbank byder velkommen i tidligere Varde Banks historiske bestyrelseslokale.

- ✓ Hos os får du din egen lokale forsikringstillidsmand
- ✓ Vi gør det enkelt og har fokus på dine behov
- ✓ Vi sikrer, at dine forsikringer passer til dig – hele livet

**Vi tror på nærvær og
personlig rådgivning**

Få et uforpligtende tilbud
på tjm-forsikring.dk

Forsikring

Grej, du faktisk til at bruge i år

Oprustning omsat til konkret materiel - det her begynder at dukke op på kasernerne i år

Af Anders Stoffer. Kilde: FMIDK

Fagligt Forsvar giver her et overblik over grej, systemer og udstyr, som enten er leveret, under indfasning eller klar til uddannelse i 2026. Samtidig viser overblikket, hvordan en stor del af midlerne fra den danske oprustning bliver omsat til konkret materiel og sendt ud til landets kaserner. Overblikket viser, hvordan nyt grej løbende finder vej ind i uddannelsen, i garagerne og på depotet – og gradvist bliver en del af hverdagen i enhederne.

Patria - ny mandskabsvogn

De første pansrede Patria-køretøjer er leveret, og uddannelse på platformen starter i 2026. De skal både benyttes til opbygning af kampkraften i den lette infanteribataljon og til den tunge brigade.

Grej-facts:

- 6x6 pansret mandskabsvogn
- Højere beskyttelsesniveau end ældre platforme
- Modularitet i opbygning (sensorer, kommunikation, våbensystemer)

Det betyder i praksis:

Ny vogn betyder ny betjening, nye procedurer og tid på uddannelse, før den bliver rutine.

kommer

Virtuel kampplads - VBS4

Hæren indfører Virtual Battlespace 4 som digitalt træningsværktøj på kasernerne.

Grej-facts:

- Computersimulation med realistiske terræn- og kampscenarier
- Bruges til alt fra infanteriprocedurer til fører- og samvirketræning
- Kan gentages igen og igen med samme scenarie

Det betyder i praksis:

Flere øvelsestimer på procedurer, før støvlerne rammer terræn. Fejl kan begås og rettes uden at koste materiel – eller folk.

Ubemandede landkøretøjer (UGV)

Hæren tester både små og større ubemandede køretøjer ved Trænregimentet.

Grej-facts:

- Store UGV'er på bælter til transport og støtte
- Små, lette UGV'er til rekognoscering og observation
- Fjernbetjent og modulopbygget

Det betyder i praksis:

Soldaterne får erfaringer med opgaver, der bortset fra fjernstyringen kan løses uden bemanning – for eksempel fremføring af udstyr eller observation fremme.

Lette opklaringskøretøjer (ENOK)

Nye lette, pansrede opklaringskøretøjer leveres over de kommende år.

Grej-facts:

- Let, pansret køretøj til opklaringsopgaver
- Testet i terræn før valg
- Leveres i flere konfigurationer

Det betyder i praksis:

Bedre mobilitet og beskyttelse for opklaringsenheder – men også nye kørsels- og vedligeholdelsesrutiner.

Minekastersystem

Aftale om nye minekastersystemer er underskrevet og leveringen er i år.

Grej-facts:

- Moderne system til udlægning af miner
- Vigtig kapacitet i opbygningen af den tunge brigade

Det betyder i praksis:

Ny kapacitet, ny uddannelse og nye muligheder.

Soldaternært udstyr – mere af det, der virker

Der kommer ikke ét nyt "super-sæt" – men mere af det grej, mange allerede bruger:

Bekræftet udstyr:

- Flere Specter-sigter
- Flere taktiske lys-/lasersystemer
- Nye geværer (Colt Canada)
- Mørkekampsmateriel (natkapaciteter)
- Flere dysekanoner
- Nye kamphandsker

Det betyder i praksis:

Flere soldater får adgang til samme niveau af grej. Mindre forskel fra enhed til enhed – og mindre improvisation.

Livet forandrer sig hele tiden. Følger dine forsikringer med?

Har du fået ny bil, skiftet job eller måske flyttet adresse?
Eller er du bare et andet sted i livet, end sidst du tjekkede dine forsikringer?

Som medlem af HKKF kan du få særlige forsikringer udviklet specielt til
forbundsmedlemmer. Derudover får hele din husstand **10 % rabat** på alle Alkas
øvrige forsikringer.

Lad os hjælpe dig

Bestil et forsikringstjek* og se om du kan spare penge. Så kvitterer vi med **200 kr.** på
et gavekort til f.eks. IKEA, Zalando eller Imerco. Det gælder uanset, om du allerede er
kunde i Alka.

Bestil et forsikringstjek ved at
scanne QR-koden eller besøg
alka.dk/hkkf-kampagne

hkkf
SOLDATERNES
FAGFORENING

alka

*Tilbuddet gælder for alle, der ikke har modtaget et gavekort i forbindelse med et forsikringstjek inden for de seneste 12 måneder.

Lovændring kan koste medlemmer erstatning

Arbejdsgiver skal anmelde arbejdsulykker efter tre dages fravær – HKKF advarer mod svækket retssikkerhed

En ændring af arbejdsskadesikringsloven træder i kraft den 1. juli 2026 og får betydning for, hvornår arbejdsgivere skal anmelde arbejdsulykker. Fremover har arbejdsgiver først pligt til at anmelde en arbejdsulykke, hvis den medfører mindst tre dages fravær ud over den dag du kommer til skade på – eller hvis ulykken kan forventes at medføre ret til erstatning, godtgørelse eller behandlingsudgifter, uanset fraværets længde. Tidligere var én dags fravær nok.

I HKKF har man – sammen med FH (Fagbevægelsens Hovedorganisation) – været stærkt kritiske over for ændringen. Vurderingen er klar: Lovændringen

risikerer at forringe jeres, og alle lønmodtageres, retssikkerhed og svække både forebyggelsen og datagrundlaget på arbejdsmiljøområdet.

Forkerte signaler og risiko for underrapportering

Ifølge FH sender lovændringen et uheldigt signal om, at ”mindre” arbejdsulykker ikke er vigtige. En arbejdsulykke er imidlertid ikke kun en hændelse – den er også en anledning til at lære, forbedre og beskytte. Her spiller arbejdsmiljøorganisationen (AMO) en helt central rolle.

Den nye lovændring strider imod al viden om forebyggelse, hvor netop registrering af også mindre

Med daglige fysiske udfordringer kan det hurtigt gå galt. HKKF opfordrer til, at alle arbejdsskader tages alvorligt og anmeldes.

Foto: Tue Skals / Forsvaret

ulykker og nærvæd-hændelser er afgørende for at undgå alvorlige ulykker senere.

Samtidig fremgår det af lovbemærkningerne, at der alene forventes omkring 2.000 færre anmeldelser årligt – svarende til en administrativ besparelse på cirka to årsværk på landsplan. Det er efter HKKF's opfattelse en ubetydelig gevinst set i forhold til de potentielle konsekvenser for tilskadekomne medlemmer.

Arbejdsgiver er ikke arbejdsskademyndighed

Et centralt problem ved lovændringen er, at arbejdsgivers rolle i praksis udvides til også at være vurderingsinstans. Arbejdsgiver har hverken den lægefaglige eller arbejdsskaderetlige kompetence til at vurdere, om en skade senere kan give ret til erstatning.

Mange skader udvikler sig over tid, og hvis en arbejdsulykke ikke bliver anmeldt tidligt, kan døren til erstatning for varigt mén, tab af erhvervsevne eller behandlingsudgifter reelt være lukket.

”Mange arbejdsskader ser harmløse ud i starten, men kan udvikle sig senere. Hvis ulykken ikke bliver anmeldt i tide, kan medlemmerne risikere at miste retten til erstatning – det er en følgevirkning, vi ser meget alvorligt på i HKKF,” siger arbejdsskadeskonsulent Vibeke Greve Kristensen.

Større krav til AMR og TR i praksis

Selvom lovændringen ikke formelt pålægger arbejdsmiljørepræsentanter (AMR) og tillidsrepræsentanter (TR) nye juridiske pligter, stiller den i praksis større krav til deres opmærksomhed og viden.

AMR og TR får en endnu vigtigere rolle i at:

- informere kolleger om, at arbejdsgiver ikke længere automatisk anmelder ulykker med 1–2 dages fravær
- Opfordre til hurtig og grundig dokumentation af alle arbejdsulykker
- Vejlede medlemmer om muligheden for selv at anmelde en arbejdsulykke, hvis der er tvivl om skadens omfang

”Når reglerne ændres, må det aldrig gå ud over medlemmernes retssikkerhed. Derfor er det helt

afgørende, at både arbejdsmiljørepræsentanter og tillidsrepræsentanter kender til den nye lov og kan rådgive korrekt,” siger forbunds næstformand Kurt Brantner.

HKKF klæder de tillidsvalgte på

I HKKF tager man opgaven alvorligt og vil styrke indsatsen for at sikre korrekt og rettidig rådgivning af medlemmerne.

”I HKKF vil vi fortsat klæde vores tillidsvalgte på. Vi tager lovændringen med ud til medlemmerne og ind i uddannelsen af forbundets tillidsvalgte. Det gælder både tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter, så ingen står alene med opgaven,” siger Kurt Brantner.

Budskabet fra forbundet er klart: Uanset fraværets længde skal arbejdsulykker tages alvorligt. I HKKF mener man, at alle arbejdsulykker bør anmeldes. Her er viden om reglerne afgørende – og her spiller AMR og TR en helt central rolle.

Kommer du til skade i tjenesten?

Dokumentér ulykken med det samme

Skriv kort, hvad der skete, hvornår og hvor. Send for eksempel en mail til din leder, og gem eventuelt billeder og navne på vidner.

Vær opmærksom på fraværsreglerne

Arbejdsgiver har pligt til at anmelde ulykken, hvis den medfører mindst tre dages fravær ud over tilskadekomstdagen, eller hvis ulykken kan forventes at medføre ret til erstatning, godtgørelse eller behandlingsudgifter – uanset fravær.

Anmeld selv – hvis du er i tvivl

Du kan altid selv anmelde en arbejdsulykke via virk.dk eller aes.dk – også selvom fraværet er kort, eller du hurtigt er tilbage på arbejde.

Søg læge og få skaden journalført

Få skaden registreret hos din egen læge. Det kan være afgørende, hvis skaden senere viser sig at være mere alvorlig end først antaget.

Tal med din TR eller AMR

Din tillidsrepræsentant eller arbejdsmiljørepræsentant kan hjælpe dig med dokumentation, anmeldelse og kontakt til HKKF.

Vent ikke – skader kan udvikle sig

Mange arbejdsskader bliver værre over tid. Uden en tidlig anmeldelse kan retten til erstatning gå tabt.

Q & A

Arbejdsmiljø og hviletid på skydeperioder

Hvilke regler gælder for arbejdsmiljø og hviletid under SKYPER – og hvordan skal nedsat hviletid håndteres og varsles?

Af arbejdsmiljøkonsulent Kim Larsen

Q - Gælder arbejdsmiljøloven på SKYPER?

A - Ja, arbejdsmiljøloven gælder som udgangspunkt for alle former for arbejde, der udføres i Forsvaret, herunder for soldater. Dog kan dele af arbejdsmiljølovgivningen fraviges, hvis arbejdet udføres som egentlig militærtjeneste (EMT). En skydeperiode (SKYPER) udgør ikke i sig selv EMT, men udgør en ramme om et antal aktiviteter, der hver for sig enten er eller ikke er EMT. Alle aktiviteterne på SKYPER skal ses som samlet forløb.

Hvis dele af lovgivningen undtages under EMT, gælder Forsvarets egne uddannelses- og sikkerhedsbestemmelser. Men det skal tilstræbes, at arbejdet i videst muligt omfang foregår under hensyntagen til arbejdsmiljølovgivningens fulde ordlyd.

Q - Er der regler om hviletid, når man er på SKYPER?

A - Som udgangspunkt skal man have en hvileperiode på mindst 11 sammenhængende timer inden for hver 24-timers periode.

De faglige organisationer har dog indgået en aftale med et forståelsespapir om, at hviletiden kan nedsættes til 8 timer, men

dette kan maksimalt ske to gange inden for en periode på syv døgn, og ikke i to døgn i træk.

Q - Skal der gives kompenserende hvile efter nedsat hviletid på SKYPER?

A - Hvis hviletiden nedsættes under en SKYPER, skal der gives kompenserende hvile i et tilsvarende antal timer.

En SKYPER ses som et samlet forløb, og hvis hvileperioden har været nedsat under SKYPER, gives den samlede kompenserende hvile umiddelbart efter hjemkomst fra SKYPER.

Q - Hvem skal have besked, hvis der planlægges med nedsat hviletid på SKYPER?

A - Informationer om SKYPER's gennemførelse, herunder information om hviletidsregulering for alle under SKYPER, skal gøres tilgængelig for enhedens tillidsrepræsentant så tidligt som muligt og ikke senere end 5 døgn forud for SKYPER gennemførelse.

Dette sikrer, at tillidsrepræsentanten har mulighed for at påtale eventuelle misligholdelser af aftalen, med tilhørende

forståelsespapir, og kan indgå i drøftelser om arbejdstilrettelæggelsen.

Det faglige hjørne

Lynguide:

Forstå overenskomsterne

Overenskomsterne forklaret - og hvorfor du er omfattet af to som medlem af HKKF.

En overenskomst er en aftale mellem arbejdsgiver og ansatte, der bestemmer løn- og ansættelsesvilkår. Overenskomsten er vigtig, fordi den giver dig flere rettigheder, end loven giver.

Overenskomsten sikrer retfærdige og ensartede vilkår på arbejdspladsen, og giver dig mulighed for at få indflydelse på dine vilkår. HKKF indsamler medlemmernes ønsker til den kommende overenskomst, som HKKF – så vidt det er muligt – tager med til forhandlingsbordet. Overenskomsten bliver forhandlet og aftalt mellem arbejdsgiver på den ene side og ansatte på den anden som oftest repræsenteres af en fagforening.

To overenskomster

Som HKKF'er er du omfattet af to overenskomster: Den statslige og den, som er gældende for konstabel- og korporalgruppen under HKKF. Du er omfattet af to overenskomster for at sikre, at du har de bedste vilkår.

- 1. Overenskomsten for offentlig ansatte:** Overenskomsten på det offentlige område er en aftale, der forhandles af CFU (Centralorganisationers Fællesudvalg) på den ene side. CFU forhandler på vegne af alle soldater og andre statslige ansatte lønmodtagere. I HKKF's tilfælde indgår vi i CFU gennem medlemskabet i OAO (Offentligt Ansattes Organisationer). Det sikrer en større slagkraft, når det skal forhandles med arbejdsgiver. Den anden part i forhandlingen er arbejdsgiver, som i dette tilfælde er staten og repræsenteres af Finansministeriet
- 2. Overenskomst mellem HKKF og Personelkommandoen:** Overenskomsten som gælder for lige præcis dig og din grad er en aftale forhandlet mellem HKKF – vi forhandler på vegne af dig – og Personelkommandoen som arbejdsgiver

OK26
Løn • Flexibilitet • Pension

OK26
Løn • Flexibilitet • Pension

Slagmarken

af Niels Thomsen

Antallet af ansatte i forsvarrets administration vokser og vokser, uden at de operative værn følger med. Hvis denne udvikling fortsætter, kan løsningen blive at sende kontorphonale i krig.